

ПЕРЕДМОВА

Для підвищення якості життя кожного громадянина важливим є створення та підтримання безпечного середовища, за якого мешканці населених пунктів відчують себе захищеними від протиправних посягань, природно-техногенних та інших загроз, можуть безперешкодно реалізовувати свої права та законні інтереси. Вирішення цього завдання значною мірою залежить від наявності належної правової основи відносин, що виникають у зв'язку із забезпеченням публічної безпеки громад.

В Україні термін «публічна безпека», який введено Законом України «Про Національну поліцію», належить до дискусійних, попри наявність багатьох наукових праць, присвячених дослідженню цього явища. Визначення цього терміна пов'язують як із діяльністю поліції, бо, відповідно до зазначеного Закону, одним із завдань поліції є надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, так і з діяльністю інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства тощо. Зокрема, під публічною (громадською) безпекою розуміється певний стан суспільних відносин, що характеризується непорушністю правопорядку, функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших установ, які виконують публічні функції, непорушністю суб'єктивних прав і майнових благ окремих осіб (життя, здоров'я, свобода, гідність, майно тощо)¹, захищеністю людини і громадянина, суспільства і держави від негативного впливу факторів, що виникають у результаті явищ природного, техногенного, біологічного характеру, недопущенням та припиненням протиправних посягань, мінімізацією їх негативних наслідків².

Досягнення такого стану суспільних відносин є важливим для територіальних громад як первинних суб'єктів місцевого самоврядування, оскільки сьогодні, попри низку заходів, що вживаються державою та органами місцевого самоврядування для забезпечення публічної безпеки громад, рівень такої безпеки залишається проблемним. Причини цього криються як у нормативно-

---

¹ Мельник Р.С. Поняття «громадська безпека» та «громадський порядок» у німецькій та українській науці і законодавстві. *Право і безпека*. 2009. № 2. С. 26–27.

² Панова О.О. Забезпечення публічної безпеки в Україні: адміністративно-правовий аспект : дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Харків, 2019. С. 28.

правовій площині, бо акти законодавства, що стосуються різних складових частин публічної безпеки громад, не позбавлені прогалин, протиріч та інших вад, так і у правозастосовчій діяльності різних суб'єктів, до повноважень яких віднесено забезпечення публічної безпеки і порядку загалом.

Отже, з урахуванням наявних економічних, соціальних та інших викликів сьогодення нині існує потреба в удосконаленні різних аспектів правового забезпечення публічної безпеки громад. При цьому з огляду на вибір Україною стратегічного курсу на європейську інтеграцію великого значення набуває дослідження та використання відповідного досвіду країн Європейського Союзу, які досягли успіху у вирішенні безпекових питань життєдіяльності громад.

В цьому монографічному виданні у першому розділі представлено результати дослідження загальних аспектів забезпечення публічної безпеки, серед яких слід назвати суб'єктний склад таких відносин, окремі умови та заходи забезпечення такої безпеки. Другий розділ монографії присвячено актуальним аспектам кримінально-правового та кримінологічного забезпечення публічної безпеки громад.

У межах виконаного дослідження обґрунтовано низку пропозицій з удосконалення чинного законодавства і правозастосовної практики, практична реалізація яких може сприяти покращенню стану публічної безпеки громад, підвищенню ефективності діяльності правоохоронних та інших органів, задіяних у забезпеченні такої безпеки.